

Досега банките не ги следеа во целост сигналите од монетарната власт, но од 1 јуни ќе има зголемување. Некои банки веќе еднаш ги зголемија каматите на депозитите, но тие повторно ќе бидат покачени, со цел да се заштитат и депонентите на банките од инфлацијата. Затоа банкарите сè погласно реагираат на фактот дека сè досега борбата со инфлацијата е само преку монетарната политика, а фискалната политика воопшто не презеде мерки. Но, и тоа има крај.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

ИНФЛАЦИЈАТА САМО ЌЕ ЈА ДОТОЛЧИ ПОТРОШУВАЧКАТА НА ДЕРИВАТИ

Иако банкарите досега стискаа колку што можеа, сепак банкарските камати веќе не можат да го издржат притисокот на високата инфлација, која веќе два месеца, еднопосредно, ги надминува и двоцифрените граници.

Веќе од 1 јуни оваа година граѓаните и фирмите ќе се соочат со нови повисоки каматни стапки, во просек меѓу 0,5 и 1 процентен поен.

Најавите на банките дека ќе ги покапат кредитите следуваат откако Народна банка на Македонија веќе по трет пат интервенираше кај каматните стапки на благаяничките записи, кои веќе се искачија на сериозно високо ниво од 7 проценти. Претходно тие се движеле околу границата од 5 проценти, но сега веќе одат нагоре за два процентни поена.

КОНКУРЕНЦИЈА

Банкарите, иако неколку пати најавуваа, сè досега не ги поскалеа кредитите во острата конкурентска битка, која ја водат меѓу себе за привлекување на клиентите. Од тие причини и не се намали кредитирањето, туку напротив, тоа сè повеќе се зголемуваше.

Но, со најновата интервенција на монетарната власт банките веќе тешко дека ќе можат да издржат да не ги зголемат каматите. Ако ништо друго, тие ќе мора да ги покачат стапките на депозитите, а тоа ќе доведе и до пораст на каматите на кредитите.

И додека Централната банка интервенира и се бори со инфлацијата, изнедадува комотниот однос кој го практикува власта кон овој сериозен проблем, тврдејќи дека нема потреба од мерки од нивна страна.

ИНФЛАЦИЈАТА ВО ПОБЕДИ БАНКАР

Во дел од домашните банки ни потврдија дека од 1 јуни ќе бидат зголемени каматните стапки, и на кредитите и на депозитите, и тоа во просек меѓу 0,5 и 1 процентен поен. По објавувањето на информацијата за зголемување на каматите на записите, што е трета интервенција по ред на Централната банка, и банките ќе ги зголемат каматите. Досега банките не ги следеа во целост сигналите од монетарната власт, но од 1 јуни ќе има зголемување.

Некои банки веќе еднаш ги зголемија каматите на депозитите, но тие повторно ќе бидат покачени, со цел да се заштитат и депонентите на банките од инфлацијата. Тие сè погласно реагираат на фактот дека сè досега борбата со инфлацијата е само преку монетарната политика, а фискалната политика воопшто не презеде мерки.

Високата инфлација за Владата сè уште не е предизвик да се заангажира посебно во нејзиното спречување.

"Нема пораст на инфлацијата, а сегашните 10 отсто се еднакви како и во март годинава, со што инфлацијата е запрена и нема раст на цените", изјави денговиве министерот за финансии Трајко Славески.

Според него, се очекува сегашната ситуација на стопирање на инфлацијата да продолжи и таа ќе го достигне предвиденото ниво од 5 отсто, што е договорено со ММФ.

Покрај ова, министерот за финансии изјави дека Владата нема намера да ги зголеми даноците, како една од мерките кои би можеле да се преземат за намалување на инфлацијата. Но, прашање е дали со ваквиот став на власта се согласува централната банка, која укажува дека досега е оставена сама да се бори со порастот на цените, што не може да се толерира долго време.

ЕКСПЕРТИТЕ ПРЕДУПРЕДУВААТ

Според експертите, воопшто не држат тезите на Владата дека инфлацијата е ставена под контрола. Тие особено не можат да се прифатат во услови кога државата е влезена во предизборен период, во кој власта, барем до сега, воопшто не штеди на субвенции за земјоделците и за слични форми на трошење пари, кои во принцип ја "палат" инфлацијата.

Со официјалниот старт на кампањата се очекува партиите да трошат уште повеќе пари, што сигурно нема да оди во прилог на заздувањето на цените. Во услови кога и драматично расте трговскиот дефицит, а дознаките од странство не се високи како претходно, уште повеќе е загрижувачки како ќе се одржува макроекономската стабилност во земјата.

БОРИТЕ ЌЕ СЕ СООЧАТ СО НОВИ

СИВАТА ЕКОНОМИЈА ГО "ПОМАГА" СТАНДАРДОТ

Во вакви услови се поставува прашањето која е формулата, што и покрај сè, сè уште нема социјални бунтови во земјава. Особено ако се знае дека неофицијалните проценки покажуваат дека сивата економија сочинува дури повеќе од половина од бруто домашниот производ на земјава.

"Можеби најголемиот фактор кој придонесува за развој на сивата економија е големото количество готовина во оптек", потврди професорот Томе Неновски, осврнувајќи се на официјални податоци, според кои дневно во Македонија во оптек има околу 230 милиони евра готовина.

Од друга страна, пак, и странците добро знаат дека сивата економија мора да се намали, но нејзиното целосно искоренување би го нарушило социјалниот мир. Ова е еден од главните заклучоци од истражувањето на Универзитетот "Американ колеџ" во Скопје, организирано со поддршка на Агенцијата на САД за меѓународен развој УСАИД.

Според официјални податоци од Државниот завод за статистика, сивата економија во земјава зафаќа 30 отсто од бруто домашниот производ. Но, неофицијалните проценки покажуваат дека сивата економија сочинува дури 57 отсто од БДП на земјава.

Засега сивата економија е еден од факторите кои го одржуваат социјалниот мир. Но, потребно е интензивирање на борбата против сивата економија, со цел таа да се ограничи и да се контролира.

Во истражувањето се констатира дека во земјава има соодветни правни механизми за борба против сивата економија, но недостигаат санкции и казни мерки.

Мора да се признае дека сивата економија има и позитивен ефект во македонската економија. Како на друг начин би се објаснил социјалниот мир во услови на огромна невработеност. Затоа, и покрај тоа што податоците покажуваат еноормна бројка невработени лица во земјава, на терен се случува друго. А тоа друго е дело на огромниот број лица кои работат на црно, без намирени стаж или придонеси. И така веќе 17 транзициони години. А до кога - тоа уште не се знае.

СО ВАКВИТЕ ЦЕНИ ПРЕВОЗНИЦИТЕ ОДАТ ВО ДИРЕКТНА ЗАГУБА

Мечката најверојатно веќе заигра кај пекарите, трговците и превозниците, изјавија од овие дејности, откако деновиве цените на бензинот и на дизелот соборија нов рекорд. Тие јасно укажаа дека веќе е време да ја коригираат деловната

камионски превозници "Макам транс".

Од друга страна, пак, сопствениците на бензинските пумпи се жалат дека последниве месеци им се намалил прометот.

"Од почетокот на годината досега про-

МАКЕДОНИЈА ГИ СКИТЕ КАМАТИ

математика.

Камионските превозници почнаа од Владата да бараат интервенција за да ги ублажи поскапувањата. Колку за илустрација, последните две-три седмици дизелот, кој тие го користат како основно гориво, поскапе за седум денари, што е пораст од повеќе од 10 проценти.

"Ќе поскапат и превозот и сите производи поврзани со него. Досега неколку пати поднесовме барање да се намалат акцизите или ДДВ за бензините. Бараме барем превозниците да плаќаат повластена стапка на ДДВ од пет отсто. Бидејќи, ако поскапувањето на нафтата продолжи и понатаму, тоа сигурно директно ќе влијае на зголемувањето на инфлацијата", изјавија од Здружението на

метот е намален за најмалку една третина, а и цената на горивата се зголеми за толку. Доколку продолжи вака, не ќе можеме да опстанеме", велат од бензинските пумпи.

Сепак, од Регулаторната комисија објаснија дека последните поскапувања се должат на високата просечна цена на суровата нафта на светските берзи, како и на зголемувањето на курсот на денарот во однос на доларот.

И во врска со ова деновиве се огласи првиот финансиер, Трајко Славески, тврдејќи дека не гледа причина за намалување на давачките за горивата. Тој лично, излезот од кризата го гледа во штедењето, па им порача на граѓаните повеќе да го користат јавниот превоз.

FA. ALIJA DAUTOSKI POGREBEN INSTITUT

MEGJUNARODEN POGREBEN INSTITUT - STUTTGART. VRŠIME PREVOZ NA POČINATIOT SO AVTOMOBIL ILI AVION. BRZO, SIGURNO I KOREKTNО. OBEZBEDUVANJE NA SITE POTREBNI DOKUMENTI I OSPANATI POTREBI. RASPOLAGAME SO KOMPLETNA POGREBNA OPREMA, NAŠITE USLUGI SE, OD MESTOTO NA POČINATIOT OD SITE EVROPSKI ZEMJI DO MESTOTO NA POGREBOT!

EDINSTVEN MAKEDONSKI POGREBEN INSTITUT. PROVERENA USLUGA!
I VO NAJTEŠKITE MOMENTI NIE SME SO VAS! VI STOIME NA RASPOLAGANJE 24 ČASA

D	I		Büro Makedonija	Büro Stuttgart
A	B		Tel. 048 / 473 315	Tel. 0711 / 8 17 78 72
CH	F		Mob. 070 / 711 788	Fax 0711 / 8 17 78 73
NI	NR		70469 Stuttgart - Leobenerstr. 33	Mob. 0171 / 5 46 32 20

Feuerbach www.dautoski.de 0172 / 7 62 20 49